

N. LXII.

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 29. Ian. W tym tygodniu Ociec S. odebrał listy *tenerrimo affectu* pisane od Króla IMéi Portugalskiego, z kąd *infertur*, że zaśle dyfferencye; między Stolicą Apostolską y pomienionym Królem, zdają się być ułatwione. Kárdynał *Coscia* Oycá S. prosił aby mu do Zakonu S. Fránciszka w Mieście *Hissz* będącego, reitrować się y w nim resztę życia swego w pokoju zakończyć; pozwolono, więc tenże Kárdynał odebrawszy *Beatissimo* dyspensę, zaraz wszelkie funkcy y urzędy rezygnował; coż samo Kárdynał *Fini* uczynił. Lubo zaś jest wiadomość, że Arcybiskupstwo *de Benevento* Kárdynałowi *Grimaldemu* miało być konferowane, iednakże całe Miasto bardzo ná to *insistit*, aby Kárdynał *Corfini* Arcybiskupem Benewentyńskim od Oycá S. mógł być deklarowany. Przelżego wtorku IMé X. *Allemani* do Florencyi y *Parmy* w interesie *Beatissimi* wyiechali, a z tamtąd do *Sevizy* w Charakterze *Nuncjusza excursurus*. Drugiego dnia

przybiegl tu umysłny z *Parmy* od IMéi P. Gráffa *de Porta* Ministrá Xciá IMéi *Parmy*, *deferendo* żalosną ośmierci *Pryn*cypála swego nowinę; co pomieniony Gráff zaraz Oycu S. *retulit*, który po krotkicy z Ich Mościami *Banchierem*, *Corfinim* y *Olivierem* Kárdynałami Konferencyi, zaraz Kommissarzà do *Parmy* wysłał.

z Parmy d. 31. Ian. Po śmierci Xciá nášzego który po nie długicy chorobie d. 20. *prasz.* z tym się pożegnał światem y ciało jego do OO. Kápucynow już transportowano, zaraz dwa Tys. piechoty y pięć set koni Cesarzkich dla odobrania w posessyą tak Miasta iako y Fortecy, tu przymasierowało, procz tych, jeszcze się tu więcej Regimentow spodziewamy. Iak prędko IMé P. Generál *Stamp* wysłany od IMéi P. Gráffa Károla *Barromeo*, Pełnomocnego Ministrá Cesarzkiego, aby to Xięstwo według Testamentu *ścisłego* Xiążęcia, imieniem *Don Carlos* wziął w posessyą, tu stanął, tak zaraz Dworowi naszemu uczynił *affekuracyą*, że Regencyá *teraz* *znieyszą in Statu quo* zostanie y milieyá, pod

pod Komendą Xcia IMci Fryderyka *de Württemberg* będącą, żadnych nie czyni inkonwencji, dyspozycją zaś zeszłego Xcia w tym *confistit*, aby pozostała *in gravitate* Xzna IcyMc; miała *gubernium* przy asystencyi Arcy-Biskupa tutecznego y 4. Ministrów, do tego denominowanych, (zdo) wszystkie *pretiosa* y ruchomości, krete na 150. Tyś. czerw. złotych wynoszą, icy zostawione były. (ztio) Dziedzic tegoż Xięstwa, iczeliby Xzna IcyMc *mafcu* nie powiła, *Don Carlos* & *post fera fata* iego, Infantki Hiszpańskie *constituit*.

z Genuj d. 29. Ian. Z wyspy *Corse* mamy wiadomość, iż w ten czas, gdy rozumiano, że malkontenci do ugody y kombinacyi są skłonni, niespodzianie na 12. Tyś. ludu w *Bastij* stanęło, którzy przedmieście *de Terra Vecchia* opánowali, lecz przez interpozycją Biskupa tutecznego *de Armistio conventum* pod kondycją, że Kommissarz Generalny tej Rępiey wypuści pewnych areztantów, do rebellizantów należących, a oni wzajemnie pewnego Officyera w *Montser-rato* zabránego, wydadzą.

Z Konstantynopolu confirmatur, że heret. rebelij *Ali Patrón*, przyszedłszy do tatarskiego Sultana W. do Saraju rozmawiał onemu, iż podług Alkoranu Dobrodzieiom należy rekompensację za wywyższenie na Tron osoby iego depominację się y zaraz odbierać wdzięczność zaśluzoną. Na to mu Sultán odpowiadział, że Alkorán rebellizantów karać przykazuje y na tych miast go uduśić, innych zaś Autorów po rozśiekaniu potępić kazał.

z Hiszpanii.

z Sewilij d. 22. Ian. W tym tygodniu IMci P. Gróf *de Robienburg* Posel Krola IMci Francuzskiego *soltó more pu-*

bliczną u Krola IMci miał audyencyą, przy której listy od Pryncypala swego *ad manus* Krola IMci oddał. Ze zaś wszyscy kurcyerowie zaczęli o pokoju niżeli o wojnie czynią relacyą, więc IMci P. *Patin-bo* po różnych z Angielskim y Hollenderskim Ministrami konferencyach, z kilką Kommissarzami Krolewskimi do *Cadix* wyjechał, ząd *supponitur*, że złoto, srebro y towary, dla Angielczyków y Hollendrow z *Vera Crux* przywiezione y do tych czas dla terażniejszych konjunktur przytrzymać, w krotce wydane będą.

z Francyi

z Wersalu d. 7. Febr. Przeszłego piątku iako w dzień Gromnice, Krolestwo IchMc z wielkim obchodźli Nabożeństwem, którego dnia cała Kapituła Orderu S. Duchá na Pałacu Krolewskim była zgromadzona, gdzie zwyczajnemi ceremoniami Xiążąt *de Duras, de Levy, de Tingry* y *Márkwisowic de Chatillon, de Berinthen* y *de la Fare*, od Krola IMci Kawalerami tegoż Orderu denominowani. *Eadem die* Krolowa IcyMc wieczorem nie co osłabiała była, co *graviditate attributum*, lecz po wzięciu medycyny, zaraz do pierwszej przyszła czerstwości, tak dalece, że w sobotę z Krolestem IMcią do *Marli*, mając tam czas iaki zabawić, powróciła. Przed kilką czasami wzięczy się były nieiaki dyfferency między Kárdynałem *de Fleury* y Xciem *de Bourbon*, które dotąd nie ustały, ile kiedy pomieniony Xc wszelkich Kompanii Kárdynała *de Fleury* unika, ani też od nowego roku, po złożoncy Krolestwu IchMciom Kongratulacyi, u dworu nie bywał. Powiadaia, że Kárdynał *de Fleury* resztę życia swego *in solitudine* kończyć y na swoim mieyscu Kárdynała *de Polignac*, w Rzymie będącego, aby żaden z Xiążąt zkolligowanych

do godności *primi ministerij* nie był przypuszczony, lokować umyślił.

z Anglii.

z Londynu d. 6. Febr. Przy zaczętych przeszłego czwartku *Parlamentcie*, udał się Krol IMé o drugiej godzinie z południa z wielkimi ceremoniami na miejsce naznaczone, gdzie wkończonym ornamencie siadząc na Tronie, następującą miał przemowę.

Mylords y Méi Pánowie.

Rzecz jest wiadomości pewną, że nie tylko nysyjskie morze dyspozycje do tych czas uczynione, ale też Traktat Sewilijski do rego collimant, aby się składowym y niebezpiecznym Traktatu Wiedeńskiego inkonweniencyom praveniri mogło, a przez to *Alliancyá totius Imperii* osłabiła, e converso *Hannowerska*, przystępowaniem Krola IMéi Hiszpańskiego y *Alliantow* jego, znacznie się zmocniła. Lubo zaś nysyjskie nasze dyspozycje całej *Europie* nie odmienną przybiecały spokojność, aby respektiem *interestu Włoskiego* do *Raportu* nie przyszło, ialecz na to nysyjskie morze myśli y siły do tych czas obracałem; więc kiedy się jeszcze szczęśliwy nie pokazuje skutek, tedy nysyjskim *Alliantum* Sewilijskim starać się należy, aby to, co zaczęli, do końca przynieśli.

Z tej tedy racji y my powinniśmy o tym pamiętać y za czasu nyselaki do przyszłej *Kampanji* czynić porządek, aby *Alliantowie* widzieli, że z naszej strony nie nie emieszkano y *Don Carlos* słusnej swojej *pretensji*, czyli to przez kombinacyę, czyli też przez wojnę mógł dostać.

Zaczynamy dla uczynienia wszelkiej do tejsze przyszłej *expedycji* gotowości, terażniejszy *Parlament* jest naznaczony, na którego *resultatum* cała *Europa* obraca oko.

Ze zaś ten interes przy różnych *Dnorach* już do tej przyszłej pory, iż jest nadzieja skierowania onego do praktycznego uszczuplenia, więc teraz za naszą dyspozycję albo *Pekoy* albo noyną, może determinari. Jeżeli zaś tym chcecie dawna kumie oswiadczone pokazać *propensję*, czas terażniejszy tego náybarżiej wyciąga, aby mógł

Alliantom naszym podług Traktatu Sewilijskiego zadość uczynić, drugich zaś przez nasze wojenne dyspozycje do kombinacyi przywieść.

Wesćcieś tedy sobie ad *deliberandum* w czym mi możecie *assystować*, bo certum quantum nie można wiedzieć, ile kiedy do tego ięszce nie przyszło, aby wojsko z granic naszych wychodziło, ani wiedzieć można, iżeli by *summa* terażniejszego roku nad przyszłą wyniesiona być miała. A tak upewniony będąc o naszej przybytności y miłości ku Ojczyźnie naszej, ten interes publiczny nam ad *expediendum* podaję, z *asskuracyą*, że iak prędko wiadomość iaka w tej materji zaydzie, tak onę zaraz na publiczney komunikować będę konferencyi.

Po skończeniu tej Przemowy Krol IMé nazał się do *Pałacu de St. James*, udał; *Parlament* zaś, wyższa to jest y niższa *Camera*, po uczynionej *deliberacyi*, następujące koncypowały *Vota*.

Nayıśnniejszy Krolu P.N.M.

Sama po nas wyciągá słusność, abyśmy na terażniejszym *Parlamentcie* zgromadzone Stany, pro curá & sollicitudine około nas wiernych poddanych, náyniższe *Majestátowi W.K.Méi* składali dzięki. Zważyliśmy do brze *Wiedeński Trakt*, przez który cała *Europa* a osóblwie *Naród* nasz będąc uniwikany, nie mógł inaczej, tylko przez zawarcie *Sewilijskiego Traktatu* do szczęśliwego przyięcia końca, osóblwie kiedy z náywiększych, *Potencyá* jedna, od *Wiedeńskich* ostrzygnawszy się *Alliantow*, do *Hannowerskiej* przystąpiła ligi.

A ponienaż za usilnym staraniem *W.K.Méi* nysyjskiej kandyce Traktatu Sewilijskiego, na tak bezpiecznym się ułożone fundamencie, a ztąd pomyslnym cieplej się możemy pokojem. Wic honor y wierność *Narodu* naszego po nas wyciągá, abyśmy innym donshomniomego Traktatu wchodzącym *Panstwom* wielkiej *Brytanii* pokazali dowód, iako z strony naszej, przy nieodmiennej *zelozy* *perseverare* y *W.K.Méi* we nysyjskim adessie, nie zaniechamy.

Supplikuujemy zaś tym, abyś *W.K.M.* nie tylko o rychło y nieodmienne upewnić *propensji*, ale też o skutecznosci y zupełnej *Alliantow*, gdyby tego potrzeba była, dopomógł *sarjsfakcyi*.

Oraz z Oy-

z Oycemskiej klemency erga bonura publicum poddanych swoich, pomyślał był manu-dukcy, nie życząc sobie, abyśmy ludzkiej krmie rozłania y niepotrzebnym ciężarom dali obciążę, ale omylił, wszystkie publiczne interesy z niewysłępną pilnością, iako wier- ni posłannicy W. K. Młci, celownie nspierać po- mógali, per consequens y honor Narodu nášego nieśkazyrelnie w zawarłym Traktacie był zachowany; na ostatek, ile możności nášey, dla ugruntowania Korony Nájiśniej- sey Familij W. K. Młci y ostatniey ożółdować nie wzdrygniemy się Fortuny, a tak nie wst- piemy, że przy dostojenstwie W. K. Młci y ca- łości Ojczyzny nášey, wszystko szczęśliwie ad vota poydzie.

Deputowano zátym drugiego dnia, to jest w piątek dwóch z tegoż Párla- mentu dla oddania Krolowi IMłci rezol- lucyi, który ich *gratiosissime* do siebie przepuściwszy, zaraz expedyował. W sobotę deliberowano *de subsidio*, iakoż *in eum finem*. wszystkie rewidowano rá- chunki y dla uczynienia wszelkiej dy- spozycji, do tych czas ieszcze pracują.

z Moskwy.

z Stolicy d. 30. Ian. Przeszłego tygo- niá przybiegł tu umysłny, *annuncian- do*, że Poseł Krolá Chińkiego czyli Sy- neńskiego, w krotce ná granicy stanie; więc *in instanti* dáno ordynans, aby ná trákcie, którędy tenże Ablegát poiedzie, wszelkiemi był opátrzony wiendami. Powiadaia, że Cárówá leyMłc po od- práwieniu tegoż Posła, zaraz w ássy- stencyi tak nášych iako y cudzoziem- skich Ministrów, tudzież całej Kancel- laryi, do Petersburgu á ztamtąd do Ry- gi, dla odebrania od támczney Szlach- ty *Homagium*, wyiedzie.

Listy z Asrakannu donoszą, że Szach-Thamas terażniejszy Krol Perski po odebraniu Turkom micysc w ostatniey rewolucyi sobiepodbitych, woyská swego (ktorego ná 180. Tyś.liczą) rozpuścić nie myśli, owszem Báżę Tureckiego upewnił, iż prędczy z Portą Ottomańską pokoju nie

uczyni, poki mu Fortecy Bagdad z Pro- wincyą Dyarbekier nie ustąpi, oraz y zná- czney importancyi wydane sumy nie przywróci. Pomieniony Krolw przeszłym Listopádzie tak był szczęśliwy, że ode- bráwłszy wiadomość o nowym od Báży z Cairo do Bagdad wysłanym sukcesie, 20. Tyś. obwiam kómdendorwał y onych *totaliter* zniósł, ná million czter. zł. zdoby- czy zabrał.

z Niemiec.

z Wiedniá d. 27. Feb. Lubo Xże IMłc de Liria, bywszy przedtym Posłem ex- trádordynarynym Krolá IMłci Hiszpáń- skiego przy dworze Moskiewskim, tu w Chárakterze Ablegáta nie zostaie, iednak codziennie z Ministrámi nášczemi miewá Konferencye y przeszłego tygo- dnia pártikulárná u Césarzá IMłci miał áudyencyą. Spargitur zátym, że *post fu- ta Xclá de Parma*, respektem ktorego cały dwór inż w żalobie *comparet*, inter- res Włoski látwo uspokoiiony będzie

z Bryssel d. 6. Febr. Záwczoráy pow- stał w rútecznym wspaniałym Pátacu Arcy-Xiężniczki Austryáckiej á Guber- nántki całej Niderlándyi, wielki ogień, który go *in spatio* kilku godzin *in sa- villam* obrocił. Co tu zginęło, nie mo- żná opisać, ile kiedy Arcy-Xiężniczka ledwie się reiterowála, y wszystkie ley kleynoty, złoto, srebro, obiciá y inne ruchomości, *seuienti flamma* pozostały, szkody ná 12. millionow Tál. rachuią. W tym nieszczęśliwym przypadku wie- le ludzi zginęło, między innemi y młoda Gráfówná *de Vhlefeld*, którą lu- bo z tegoż pożaru od żołnierzá wynie- sioná, iednak drugiego dnia umarla. Pomienioná Arcy-Xiężniczka teráz w Pátacu Gráffa *de Visconti*, pierwszego Ministrá swego rezyduiáca, zaraz wy- stála do Césarzá IMłci kuryerá, dla o- debrania od Rodzonego swego, w takim przypadku konsolacyi.